

## 23. Het protest van de tandarts.

De volgende dag belde de tandarts mij op. Wij hadden hem aangeduid als ‘dronken’ tandarts. Met deze kwalificatie was hij het volledig oneens en hij eiste van ons een rectificatie in de Telegraaf en wel pagina breed. Zo niet, dan zou hij naar de rechter stappen en ons aanklagen wegens smaad. Weliswaar gaf hij toe af en toe wel eens een borreltje te drinken maar verhalen over drankmisbruik tijdens de uitoefening van zijn beroep waren volgens hem ‘borrelpraat’. Alcohol, zo zei hij, werd door hem slechts beroepsmatig gebruikt en wel met een duidelijke intentie. De gebruikelijke middelen die voor verdoving, ook wel aangeduid als anesthesie, worden gebruikt, zijn volgens hem niet alleen kostbaar maar ook schadelijk voor de gezondheid.

Hij had dan ook besloten deze middelen niet meer te gebruiken in zijn praktijk. Hij was in eerste instantie voorstander van een meer traditionele manier van verdoving en hij besloot deze nieuwe methode te gaan toepassen. Deze nieuwe methode- die tevens al heel oud was - bestond simpelweg uit het uitdelen van klap met een honkbal knuppel. Door die klap sloeg hij zijn patiënten op zijn minst enige tijd buiten westen. Dat gaf hem de gelegenheid om snel zijn tandheelkundige handelingen uit te voeren. Soms kwam een patiënt tijdens de behandeling weer tot bewustzijn en dan moest hij nog een tweede klap uitdelen. Bij menig patiënt had dat als gevolg dat de zojuist ingebrachte één of zelfs twee vlakvulling er door de klap meteen weer uitvloog.

Eén keer lukte het helemaal niet om iemand buiten westen te slaan. Dat was het geval bij een robuuste 45 jarige boerenzoon, een vrijgezel die nog in zijn ouderlijk huis woonde en geheel door zijn moeder verzorgd werd. Ooit had hij een keer mee gedaan aan het TV programma ‘Boer zoekt vrouw’ maar was er desondanks niet in geslaagd een geschikte vrouw te vinden. Op zich was dat geen wonder want hij was de lelijkste huwelijkskandidaat die ooit aan dat programma had meegedaan. Zijn gebit was totaal verrot en er kwam als gevolg daarvan een werkelijk ondraaglijke stank uit zijn mond. Hij was simpelweg te lui om zijn tanden te poetsen, hoewel zijn 83 jarige moeder meerdere malen had aangeboden om, net zoals je bij een klein kind de tanden poetst, ook die taak op zich te nemen. Hij weigerde echter.

Het was dan ook niet verwonderlijk dat deze potige boerenzoon voortdurend geplaagd werd door een ondraaglijke kiespijn en hij meldde zich dan ook op een blauwe maandag bij de tandarts om de zieke kiezen te laten trekken. Ook na vijf klappen met de knuppel had de man zijn bewustzijn nog niet verloren, integendeel, hij begon met zijn grote boeren vuisten terug te meppen en sloeg de tandarts met een frontale klap op zijn achterhoofd van de kaart. Hij dumpte de bewusteloze tandarts in de behandel stoel. Vervolgens nam hij zelf een trektang en trok , zonder enige vorm van verdoving, de zieke kiezen uit zijn kaak. Ik moet eerlijk zeggen dat ik een dergelijke moed van een man die zijn hele leven al door zijn moeder in de watten werd gelegd niet had verwacht.

U begrijpt dat deze ‘nieuwe’ behandelmethode van de tandarts de nodige commotie veroorzaakte. En niet alleen in de behandelkamer. Bij de beroepsvereniging van Nederlandse tandartsen bleef de methode uiteraard niet onopgemerkt. In de wachtkamer van de tandarts bleef het daarentegen heel stil. Althans aanvankelijk. Geen van zijn patiënten durfde zich nog aan een dergelijke behandeling te onderwerpen. Echter, door de golf van publiciteit die door het optreden van de tandarts op gang kwam, kwamen er steeds meer ‘durfallen’ die zoiets wel eens van dichtbij wilden meemaken en ondergaan. De toegestroomde pers, inclusief het snel opgetrommelde NOS journaal, was er getuige van hoe patiënten afgebeeld werden door de tandarts, alles onder het mom van een nieuwe alternatieve geneeswijze. Toen de zaak aldus landelijke bekendheid kreeg en vrij snel daarna zelfs door CNN werd opgepakt en uitgezonden, was het hek pas echt van de dam. Heel veel instanties rolleborden over de tandarts heen.

De tandarts was niet opgewassen tegen de felle stroom van veelal negatieve kritiek die hij te verwerken kreeg. Om de vele grappen en grollen die over hem in de media werden gemaakt kon hij slechts lachen als een boer die kiespijn heeft. Hij gaf toe dat hij in die periode onder druk van de niet aflatende stroom van kritiek bezweek en als gevolg daarvan van tijd tot tijd te diep in het glaasje had gekeken.

Toch had de tandarts er behoefte aan om de rol van alcohol in zijn leven ook in die periode te relativiseren want zo zei hij: 'Gebruik van alcohol was voor mij ook in die periode nooit een doel op zich maar juist een middel waarvan ik in toenemende mate de meerwaarde ontdekte. Zo kreeg ik te maken met veelal rijke patiënten die hun prothese bij mij voor reparatie aanboden. Dan vraag je jezelf af: hoe is het mogelijk dat deze patiënten zo rijk zijn geworden? Welnu, dat kwam door zuinigheid. Ze hadden er eenvoudig geen geld voor over om reinigingsmiddelen aan te schaffen voor hun prothesen. Deze prothesen waren soms in geen jaren gereinigd en er zaten dan ook dikke lagen etensresten op de prothesen. Zelfs in die mate dat ik kon raden wat iemand twee jaar geleden had gegeten. Ik kon de prothesen alleen nog gereinigd krijgen door ze met alcohol – in de vorm van jonge jenever – te 'behandelen'. Ik moet toegeven dat ik tijdens de werkzaamheden af en toe zelf ook wel eens een borreltje achterover sloeg. Maar alleen louter beroepsmatig. Alleen om mijn misselijkheid en de walging die ik tijdens het reinigen voelde opkomen, te onderdrukken. Totdat ik ontdekte dat de onmiskenbare walm van alcohol die mij op al mijn schreden vergezelde een sterk verdovend effect had op mijn patiënten. U zult begrijpen dat ik na het debacle met de honkbalknuppel die ik als 'verdovend' middel gebruikte, dringend behoefte had aan een nieuw middel waarmee ik mijn patiënten in slaap kon sussen. En dat werkte. Maar niet lang. Ik kreeg zoals gezegd te maken met een klacht die een lid van de vereniging van anonieme alcoholisten tegen mij had ingediend bij mijn beroepsvereniging. Hij beweerde na een behandeling bij mij door mijn toedoen weer aan de drank te zijn geraakt. Ik ben ervan overtuigd dat die klacht ongegrond was en is. Nooit is op wetenschappelijke wijze aangetoond dat een naar alcohol ruikende adem bij anderen een alcoholverslaving opnieuw in gang kan zetten.

Bij navraag bleek de zaak heel anders in elkaar te zitten. De anonieme alcoholist, die minder anoniem was dan het leek want zijn naam was volgens eigen zeggen Piet Sterk, had zijn baan als rij instructeur verloren. Dat kwam door de drank. Achter het stuur zitten en drinken zijn nu eenmaal contrabande. De drank kreeg tijdens de rij instructies een steeds grotere invloed op zijn functioneren. Zo vermeed hij de snelweg en bewandelde – ik moet eigenlijk zeggen 'bereed' – alleen nog maar kronkelpaden en nauwe steegjes. Hij wurmde zich in en door allerlei bochten, soms zo nauw dat een personenwagen daar nauwelijks doorheen kon komen, alles met slechts één doel: binnen een straal van vijf kilometer van de slijterij blijven. Zodat hij op tijd drank kon kopen.

Zijn leerlingen namen daar natuurlijk geen genoegen mee. Die hadden geen behoefte om met een dronken instructeur opgesloten te zitten in een achteraf steegje. Die wilden ruim baan maken. De grote snelweg van het bruisende leven op. Om met een snel behaald rijbewijs te kunnen pronken op partijtjes en feesten.

Het verhaal van de anonieme alcoholist werd door mijn beroepsvereniging echter als zoete koek geslikt. Zonder hoor en wederhoor toe te passen. Mij werd met onmiddellijke ingang verboden nog langer in de tandheelkunde werkzaam te zijn. Ik mocht ook niet meer deelnemen aan de jaarlijkse tandheelkundige conferentie die de beroepsvereniging organiseert. Tijdens die conferentie vloeit de drank overvloedig. Verreweg de meeste tandheelkundigen, orthodontisten inclusief, kunnen na afloop van de conferentie vanwege de drank niet meer op hun benen staan en moeten per taxi naar huis worden getransporteerd. Over drankmisbruik gesproken. U voelt de hypocrisie.

Voor mij gloort er echter licht aan de horizon. Sinds kort heb ik een baantje op een vuilniswagen bij de gemeente. Ik heb op de vuilniswagen nu zo'n lichtgevend pak aan om te voorkomen dat dronken automobilisten me van de sokkel rijden. Ik haal nu de vuilnisemmers op bij de rijke mensen. Die zitten vol etensresten. De etensresten zitten niet meer op hun kunstgebit maar liggen nu in de vuilnisemmer. Mijn opvolger heeft namelijk geweigerd om deze prothesen nog langer schoon te maken. De rijken maken hun prothesen nu zelf schoon en werpen de etensresten in de vuilnisemmer. Ik haal nu ook de vuilnisemmers op bij de tandheelkundige praktijk waar ik ben ontslagen. Alleen de koffie juffrouw groet mij nog. De rest kijkt neerbuigend op mij neer. De koffie juffrouw vroeg mij of ik de overgang van de witte doktersjas in de tandheelkundige praktijk naar het fluorescerend pak op de vuilniswagen niet moeilijk vond. Ik zei 'Neen, nu kunnen de dak en thuislozen mij beter zien'.